

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри
англійської філології
№ 1 від 28 серпня 2020 року
Завідувач кафедри

 В. А. Ущина

НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПЕРЕКЛАД

СИЛАБУС

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітньо-професійна програма	Мова і література (англійська). Переклад
Форма навчання	Денна, заочна
Курс	IV (денна), IV (заочна)
Семестр	VII (денна), VII (заочна)

Луцьк 2020

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 90 год. / 3 кредити		Рік навчання 4
		Семестр 7-ий
		Лекції 16 год.
		Практичні (семінарські) 30 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Консультації 6 год.
		Самостійна робота 38 год
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		англійська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Зочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 90 год. / 3 кредити		Рік навчання 4
		Семестр 7-ий
		Лекції 8 год.
		Практичні (семінарські) 12 год.
		Консультації 12 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота 58 год
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання		англійська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Ковальчук Людмила Володимирівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	-
Посада	старший викладач кафедри англійської філології
Контактна інформація	+38(099)1448532
	liuda_babula@yahoo.com
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Навчальна дисципліна «Науково-технічний переклад» належить до циклу професійної підготовки і призначена для бакалаврів-філологів четвертого курсу, які навчаються на факультеті іноземної філології. Силабус складено відповідно до освітньо-професійної програми «Мова і література (англійська). Переклад» підготовки бакалавра галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 035 «Філологія».

Метою курсу є набуття студентами теоретичних знань у галузі науково-технічного перекладу та формування й удосконалення практичних вмінь і навичок усного й письмового науково-технічного перекладу з англійської мови на українську та навпаки. Окрім цього, важливим є формування лінгвістичної, комунікативної, соціокультурної та професійної компетентності студентів шляхом їх залучення до виконання професійно орієнтованих завдань, а також підготовка студентів до написання курсових і магістерських робіт.

2. Передумови до вивчення навчальної дисципліни (пререквізити)

Вивчення курсу «Науково-технічний переклад» передбачає попереднє ґрунтовне засвоєння студентами таких фундаментальних навчальних дисциплін, як: «Вступ до мовознавства», «Теорґрамаіка», «Лексикологія», «Стилїстика», «Основи перекладознавства», «Теорія і практика перекладу».

3. Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити студентів із теоретичними основами науково-технічного перекладу та ключовими поняттями науково-технічної термінології;
- проаналізувати основні різновиди та типові проблеми науково-технічного перекладу;
- ознайомити студентів із жанрово-стилістичними, граматичними та лексичними особливостями перекладу науково-технічних текстів;
- навчити студентів перекладати науково-технічну документацію, статті з науково-технічної тематики, а також здійснювати анотаційний та реферативний переклад науково-технічних текстів;
- сформувати у студентів навички перекладати науково-технічні тексти у двосторонньому режимі в усній (послідовний переклад і переклад з аркуша) та письмовій формах;
- удосконалити вміння студентів користуватися словниками та іншою довідковою літературою;
- навчити студентів долати психологічні та екстралінгвістичні труднощі, пов'язані з практикою науково-технічного перекладу.

4. Результати навчання.

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми в процесі опанування курсу студенти оволодівають такими загальними та фаховими компетентностями:

Загальні компетентності:

- ЗК 3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 4.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 8.** Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 9.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 12.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

- ФК 2.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК 6.** Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК 7.** Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
- ФК 8.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК 9.** Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- ФК 11.** Здатність до надання консультацій щодо дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- ФК 14.** Здатність здійснювати письмовий та усний переклад різножанрових текстів із дотриманням лексичної, граматичної, синтаксичної і стилістичної еквівалентності та функціональної адекватності.
- ФК 15.** Здатність володіти різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вчитування, редагування, зворотний переклад).

Навчальна дисципліна «Науково-технічний переклад» передбачає здобуття таких **програмних результатів навчання:**

- ПРН 1.** Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- ПРН 2.** Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- ПРН 3.** Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 10. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 20. Усвідомлювати загальнолюдські й національні морально-духовні цінності для формування особистої відповідальної громадянської позиції і здатності діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики.

ПРН 21. Забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну адекватність у процесі письмового та усного перекладу різножанрових текстів.

ПРН 22. Послугуватися різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вичитування, редагування, зворотний переклад).

5. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 2 (денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекц.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							
Лінгвістичні особливості науково-технічного перекладу							
Тема 1. Різновиди науково-технічного перекладу. Особливості науково-технічного стилю.	8	2	2		4		ПЗ+ДС+ТНТ+ ІРС+РМГ / 5
Тема 2. Лексичні аспекти перекладу науково-технічних текстів. Переклад термінів. «Хибні друзі» перекладача.	12	2	4		5	1	ПЗ+ДС+ТНТ+ ІРС+РМГ / 5
Тема 3. Морфологічні особливості науково-технічного перекладу.	11	2	4		5		ПЗ+ДС+ТНТ+ ІРС+РМГ / 5
Тема 4. Синтаксичні особливості перекладу науково-технічних текстів.	11	2	4		4	1	ПЗ+ДС+ТНТ+ ІРС+РМГ / 5
Разом за модулем 1	42	8	14		18	2	20

Змістовий модуль 2.							
Практичні аспекти науково-технічного перекладу							
Тема 5. Переклад окремих груп назв (навчальних закладів, факультетів, кафедр, лабораторій, наукових і технічних установ).	12	2	4		5	1	ПЗ+ДС+ТНТ+ІРС+РМГ / 5
Тема 6. Переклад науково-технічної документації (паспортів, технічних описів, інструкцій, сертифікатів, митних декларацій, матеріалів рекламного спрямування).	12	2	4		5	1	ПЗ+ДС+ТНТ+ІРС+РМГ / 5
Тема 7. Переклад статті з науково-технічної тематики. Анотаційний та реферативний переклад науково-технічного тексту.	12	2	4		5	1	ПЗ+ДС+ТНТ+ІРС+РМГ / 5
Тема 8. Типові (лінгвістичні / екстралінгвістичні) проблеми науково-технічного перекладу та способи їх розв'язання.	12	2	4		5	1	ПЗ+ДС+ТНТ+ІРС+РМГ / 5
Разом за модулем 2	48	8	16		20	4	20
Поточний модульний контроль							40
Модульна контрольна робота 1							15
Модульна контрольна робота 2							15
Екзамен							30
Підсумковий контроль							60
Усього	90	16	30		38	6	

Таблиця 2а (заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекц.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							
Лінгвістичні особливості науково-технічного перекладу							
Тема 1. Різновиди науково-технічного перекладу. Особливості науково-технічного стилю.	9	1	1		6	1	ПЗ+ДС+ТНТ+ІРС+РМГ / 5
Тема 2. Лексичні аспекти перекладу науково-технічних текстів. Переклад термінів. «Хибні друзі» перекладача.	13	1	2		8	2	ПЗ+ДС+ТНТ+ІРС+РМГ / 5
Тема 3. Морфологічні особливості науково-технічного перекладу.	11	1	1		8	1	ПЗ+ДС+ТНТ+ІРС+РМГ / 5
Тема 4. Синтаксичні особливості перекладу науково-технічних текстів.	11	1	1		8	1	ПЗ+ДС+ТНТ+ІРС+РМГ / 5

Разом за модулем 1	44	4	5		30	5	20
Змістовий модуль 2.							
Практика науково-технічного перекладу							
Тема 5. Переклад окремих груп назв (навчальних закладів, факультетів, кафедр, лабораторій, наукових і технічних установ).	11	1	2		6	2	ПЗ+ДС+ТНТ+IPC+РМГ / 5
Тема 6. Переклад науково-технічної документації (паспортів, технічних описів, інструкцій, сертифікатів, митних декларацій, матеріалів рекламного спрямування).	13	1	2		8	2	ПЗ+ДС+ТНТ+IPC+РМГ / 5
Тема 7. Переклад статті з науково-технічної тематики. Анотаційний та реферативний переклад науково-технічного тексту.	13	1	2		8	2	ПЗ+ДС+ТНТ+IPC+РМГ / 5
Тема 8. Типові (лінгвістичні / екстралінгвістичні) проблеми науково-технічного перекладу та способи їх розв'язання.	9	1	1		6	1	ПЗ+ДС+ТНТ+IPC+РМГ / 5
Разом за модулем 2	46	4	7		28	7	20
Поточний модульний контроль							40
Модульна контрольна робота 1							15
Модульна контрольна робота 2							15
Екзамен							30
Підсумковий контроль							60
Усього	90	8	12		58	12	100

* Форма контролю: ПЗ – практичне заняття, ДС – дискусія, ТНТ – тренінг наукових та технічних термінів, IPC – індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР – модульна контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Таблиця 3

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
Тема 1. Ключові положення перекладу науково-технічної літератури. Особливості науково-технічного стилю. Різновиди, моделі та основні засоби науково-технічного перекладу.	4	6
Тема 2. Лексичні аспекти перекладу науково-технічних текстів. Переклад термінів, неологізмів, інтернаціоналізмів. Перекладацькі лексичні трансформації «Хибні друзі» перекладача.	5	8

Тема 3. Морфологічні особливості науково-технічного перекладу (переклад артиклів, герундія і герундіальних конструкцій, модальних дієслів, вищо-часових форм дієслова і категорій стану, граматичних форм іменника, субстантивованого прикметника тощо).	5	8
Тема 4. Синтаксичні особливості перекладу науково-технічних текстів (формальний підмет у реченні, передача значень синтаксичних конструкцій).	4	8
Тема 5. Переклад окремих груп назв (навчальних закладів, факультетів, кафедр, лабораторій, наукових і технічних установ тощо).	5	6
Тема 6. Переклад науково-технічної документації (паспортів, технічних описів, інструкцій, сертифікатів, митних декларацій, матеріалів рекламного спрямування). Переклад опису винаходів до патентних документів.	5	8
Тема 7. Переклад статті з науково-технічної тематики. Анотаційний та реферативний переклад науково-технічного тексту.	5	8
Тема 8. Типові (лінгвістичні / екстралінгвістичні) проблеми науково-технічного перекладу та способи їх розв'язання. Роль контексту та фонові інформації у науково-технічному перекладі.	5	6
Разом	38	58

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів при вивченні навчальної дисципліни «Науково-технічний переклад» регулюється «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання».

Поточним контролем передбачено відвідування лекцій, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до практичних занять (аналіз теоретичних відомостей, володіння термінологічним словником дисципліни, підготовку відповідей згідно плану практичних занять, доповнення і коментарі відповідей інших студентів) та виконання практичних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за два змістові модулі, становить 40.

Студент має дотримуватись навчальної етики та часових лімітів навчального процесу. У разі відсутності на лекційному занятті із поважної причини (наприклад, лікарняний чи закордонне стажування) студент представляє конспект теми, яку вивчали на пропущеному занятті. За відсутності на практичному занятті знання студента оцінюють за результатами усного опитування по темі.

Політика щодо *академічної доброчесності* регулюється «Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки» і передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Студенту можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований «Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки». Визнаними можуть бути результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як одному заліковому модулю в цілому, так і його окремим темам, які передбачені цим силабусом.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамена, перед яким студенти складають дві модульні контрольні роботи в кінці кожного змістового модуля. Відсутність студента на модульній контрольній роботі оцінюється у «0» балів. Повторне складання підсумкового модульного контролю відповідно до графіка, затвердженого кафедрою англійської філології, можливе за умови відсутності студента з поважної причини (наприклад, лікарняний чи закордонне стажування).

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за модульні контрольні роботи становить 30, за усну відповідь на екзамені – 30. Загальна максимальна кількість балів за підсумковий контроль дорівнює 60.

Рівень знань студента за поточний та підсумковий контроль оцінюється в балах, фіксується у журналі після вивчення кожного змістового модуля. Підсумкова оцінка за національною шкалою заноситься в екзаменаційну відомість. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може перескласти екзамен згідно з розкладом.

VI. Шкала оцінювання

Таблиця 4

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література

Основний перелік:

1. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми : навч. посібник. Вінниця : НОВА КНИГА, 2018. 656 с.
2. Карабан В. І. Природа перекладацьких деформацій. Вісник КНУ. Серія Іноземна філологія, 2007. № 41. С. 27-31.
3. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу. К.: «ІНКООС», 2002. 320 с.
4. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. 448 с.
5. Практика перекладу з основної іноземної мови науково-технічної літератури. Англійська мова. Хрестоматія / А. Г. Гудманян, О. М. Журавльова, О. В. Каширська, І. А. Колодій. К.: НАУ, 2005. 80 с.

Додатковий перелік:

6. Актуальні проблеми науково-технічного перекладу: колективна монографія. Дніпропетровськ: НГУ, 2007. Вип. 2. 256 с.
7. Кузнецов С.Ю. Аналіз перекладацьких помилок при перекладі текстів наукового стилю. Вісник КНУ. Серія Іноземна філологія, 2005. № 39. С. 45-48.
8. Петренко О. Особливості перекладу тексту науково-технічного стилю. Науковий вісник СХУ імені Лесі Українки. Луцьк, 2015. № 3. С. 298-303.
9. Федоренко О. І. Науково-технічний переклад: навчальний посібник. Частина І. Тернопіль, 2002. 288 с.
10. Федоренко О. І. Науково-технічний переклад: навчальний посібник. Частина ІІ. Тернопіль, 2002. 246 с.
11. Byrne J. Scientific and Technical Translation Explained: A Nuts and Bolts Guide for Beginners. London & New York: Routledge, 2012. 229 p. URL.: <https://www.book2look.com/embed/9781317642039>.
12. Multitran. URL.: <https://www.multitran.com>